

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CRESCĂTORILOR DE CAPRE DIN ROMÂNIA
CAPRIROM**

STR. I.C. BRATIANU, 248, OP 4, 900316, CONSTANTA

TEL: 0727869984; FAX: 0372-873135

E-mail: caprirom@yahoo.com ; www.caprirom.ro

Program de ameliorare al rasei SAANEN

2020

- Informații privind obiectivul Programului de ameliorare
- Denumirea rasei
- Caracteristicile detaliate ale rasei, inclusiv indicarea trăsăturilor esențiale de rasă ale animalelor de reproducție de rasă pură care fac obiectul programului de ameliorare
 - ◆ Caractere generale:
 - ◆ Caractere de producție:
 - ◆ Caractere de reproducție:
 - ◆ Sisteme de producție
 - ◆ Sistemul de reproducție
- Informațiile privind teritoriul geografic unde se desfășoară Programul de ameliorare
- Externalizarea către terți a activității tehnice specifice legate de gestionarea programului de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor productive.
- Informații privind sistemul de identificare a animalelor de reproducție
- Informații privind sistemul de înregistrare a pedigrului animalelor de reproducție de rasă pură
- Informații privind structurarea pe secțiuni a Registrului Genealogic
 - ◆ Structura pe secțiuni a registrului genealogic
 - ◆ Emiterea certificatelor zootehnice

Prezentul Program de ameliorare respectă principiile zootehnice consacrate, legile ameliorării și este întocmit respectând criteriile stabilite în Regulamentul UE 1012/ 8 iunie 2016 – privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură.

În țara noastră există condiții pentru creșterea și exploatarea caprinelor.

Obiectivul general al prezentului program îl reprezintă ameliorarea genetică a **rasei de caprine Saanen**

Caracteristicile detaliate ale rasei, cu indicarea trăsăturilor esențiale de rasă ale animalelor de reproducție de rasă pură care fac obiectul programului de ameliorare.

Caractere generale:

Rasa de capre Saanen este de talie mijlocie spre mare, cu o înălțime la greabăn de până la 81 cm femelele (60-85 cm) și 90 cm masculii (80-100 cm). Caprele din rasa Saanen sunt blânde, docile, cu un temperament vioi, se adaptează foarte ușor în prezența oamenilor. Rasa este robustă și rezistentă

și se adaptează bine la diferite condiții climatice și de hrană. Rasa este sensibilă la lumina soarelui și este mai productivă dacă este ținută în spații mai răcoroase. Capra de rasă Saanen este ușor de întreținut și se poate crește foarte bine în sisteme intensive pentru producția de lapte, cu o bună adaptabilitate pentru mulsul mecanizat și la condițiile de mediu.

Are aspectul tipic unei capre de lapte: corpul alungit, pieptul larg, profund și lung ceea ce conferă animalului o capacitate toracică respiratorie mare; profilul feței este drept sau ușor concav, gâtul lung și subțire și prezintă cercei submaxilari. Membrile sunt fine cu articulații puternice, musculatură dezvoltată și aplomburi corecte (un număr foarte mic de capre prezintă defecte de aplomb). Au coarne atât masculii cât și femelele iar urechile sunt de mărime mijlocie, ridicate și purtate în sus și înainte. Culoarea este albă până la crem deschis, dar albul este de preferat, cu parul scurt și fin. Uterul este bine dezvoltat, globulos, cu prindere abdominală corectă, cu ligamente mamare dezvoltate, mameloane bine detașate orientate spre în jos și înainte pretabile la mulsul mecanic.

Greutatea corporală la animalele adulte precum și unele măsurători efectuate pe animale vii sunt următoarele:

- Greutatea corporală – 70-120 kg la masculi, 50-90 kg la femele
- Înălțimea la grebăn – 80-100 cm la masculi, 60-85 cm la femele;

Caractere de producție:

Producția de lapte – Producția maximă de lapte este de până la 1800 – 2000 Kg în 300 zile lactație- record declarant de literatură franceză, cu o medie de 740 – 900 Kg în 270 de zile de lactație sau 946 kg în 306 zile de lactație, cu un nivel proteic de 31,8 g/kg și nivel butiric de 35,8 g/kg.

Caprele de rasă Saanen au fost importate din țări est europene în decursul ultimilor 10 ani. Datorită exploatarea necorespunzătoare, respectiv nu s-a respectat tehnologia de hrănire, ritmul de muls și condițiile de întreținere, efectivele de caprine au înregistrat valori extrem de mici. De asemenea, din dorința de a spori efectivele de capre în rasă curată, femelele de rasă Saanen au fost înțârcate forțat și montate, astfel că nu s-a respectat durata lactației. Prin exploatarea pe pășune și fără adaos de suplimente concentrate, caprele nu și-au exprimat potențialul productiv declarat în certificate zootehnice eliberate de Registrele genealogice din Franța, Germania, Austria, Elveția.

Producția de carne - La maturitate, masculii ajung la o greutate corporală de peste 90 kg, până la 120 kg (70-120 kg), iar femelele la 55-68 Kg (45-90 kg).

Caractere de reproducție:

Prolificitatea rasei este de 120-220%, iar greutatea ieșilor la fătare este de 2,5-4 kg.

Maturitatea sexuală este atinsă la 5-6 luni la masculi și la 7 luni femelele. Femelele se dau la monta la 7-8 luni și greutatea de minim 32 kg iar masculii după vârsta de 6 luni și 40 kg. Acestea dau naștere frecvent la doi-trei iezi/fătare. Rasa este sensibilă la lumina soarelui și este mai productivă dacă este ținută în spații mai răcoroase. Capra de rasă Saanen este ușor de întreținut și se poate crește foarte bine în sisteme intensive pentru producția de lapte, cu o bună adaptabilitate pentru mulsul mecanizat.

Sistemul de reproducție

Reproducția se realizează în perioada de toamnă pe estru natural prin practicarea:

1. montei naturale
2. insamantări artificiale

Externalizarea către terți a activității tehnice specifice legate de gestionarea programului de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor productive.

ANCC Caprirom efectueaza ea însăși lucrari de testare a performanțelor dar colaborează cu părți terțe cărora le-a externalizat activități legate de gestionarea programului de ameliorare.

Aceste părți terțe au obligația de a respecta legislația națională și europeană precum și prevederile Programului de ameliorare și a Regulamentului de organizare și funcționare elaborat de *societatea de RG*, așa cum este prevăzut în Contractul de colaborare între cele două părți încheiat pe un an cu prelungirea prin acte adiționale.

Informații privind sistemul de identificare a animalelor de reproducție

Identificarea animalelor cuprinse în programul de ameliorare se face în conformitate cu Ordinul 40/2010 – SNIIA (Sistemul Național de Înregistrare și Identificare a Animalelor).

Ca metodă suplimentară de identificare, produșii masculi și femeli reținuți pentru reproducție se vor tatua, cu codul fermei atribuit de Asociația conducătoare a Registrului genealogic al rasei. (OM 1045/ 2018, Procedura elaborată de ANZ).

Identificarea animalelor cuprinse în lucrările de selecție este în totalitate responsabilitatea crescătorilor care solicita participarea la programul de ameliorare.

Conform Regulamentului European 1012/2016, cap IV, Secțiunea 1, pedigreeul animalelor are la bază registrul genealogic unde fiecare animal are informații despre ascendență și descendență. Originea unui animal va fi înregistrată în registrul genealogic prin înregistrarea numerelor matricole ale părinților așa cum sunt notate de crescător în Registrele de Montă și Fătare.

Înregistrarea montelor și fătărilor intră în obligația deținătorilor de caprine care sunt responsabili pentru corectitudinea datelor privind fătarea, matricolul produsului, numele (facultativ), sexul, data nașterii, matricolul mamei, matricolul tatălui pe care și le asumă prin Registrul de montă și fătări. Deținătorii de caprine vor acorda o atenție deosebită ținerii cât mai exacte a evidențelor zootehnice iar consemnările din diferite caiete de lucru personale vor fi transcrise în Registrul de montă și fătări și transmise Registrului genealogic în maxim 30 zile de la încheierea campaniei de montă și respectiv de fătare.

Informații privind structurarea Registrului Genealogic pe secțiuni

Registrul genealogic, al rasei Saanen este o bază de date susținută pe suport electronic în care sunt înscrise sau înregistrate și eligibile pentru a fi înscrise animalele cu ascendența lor pe minim două generații.

Registrul Genealogic este alcătuit din următoarele secțiuni:

- Secțiunea Principală (SP) – clasa A - elita
- Secțiunea Principală (SP) – clasa B
- Secțiunea Principală (SP) – clasa C – testare /tineret
- Secțiunea Suplimentară I (SS1)
- Secțiunea Suplimentară II (SS2)

Emiterea certificatelor zootehnice

Certificatul zootehnic este documentul oficial întocmit și eliberat de societatea de ameliorare recunoscută de autoritatea competentă ANZ. Se menționează originea pe două generații a animalelor înscrise în secțiunea principală și, dacă sunt disponibile, rezultatele testării performanțelor și rezultatele actualizate ale evaluării genetice, menționându-se data efectuării evaluării.

Certificatul zootehnic respecta cerințele Reg UE 1012/ 2016 și modelul stabilit este conform Reg. 717 din 2017 și se eliberează la cererea crescătorului.

Reguli pentru emiterea certificatelor zootehnice în conformitate cu programul de ameliorare:

- a) pentru toți produșii obținuți după de 1 noiembrie 2018 în conformitate cu prevederile Reg. U.E. 1012/2016 și respectând modul de constituire a pedigree-ului animalului conform

legislației în vigoare după care i-au fost înregistrate datele de origine, se vor înscrie în Secțiunea principală:

- 1. Femela și masculul care au părinți și bunici în Secțiunea Principală
- 2. Femela care are mama și bunica în Secțiunea Secundară și tata în Secțiunea Principală
- 3. Masculul care are obligatoriu mama și tata în Secțiunea Principală.
 - b) Pentru producții femeli și masculi, fătați înainte de 1 noiembrie 2018 și înscriși în Secțiunea Principală (au număr de registru emis înainte de 01.11.2018) în conformitate cu prevederile legislației în vigoare la momentul înscrierii (OM 22/2006), respectiv genealogia pe două generații.

1.1. Bonitarea caprinelor (admiterea la reproducție)

Bonitarea animalelor reprezintă descrierea liniară a caracteristicilor de exterior ale caprelor realizată de controlorii RG, care vor completa o Fișă de evaluare (bonitare) care cuprinde: numărul matricol al caprinei, sex, data nașterii, informații legate de aspectul exterior, cum ar fi greutatea, talia, constituția, tipul fiziologic, examenul membrilor și examenul ugerului/testiculelor, consemnându-se eventuale defecte constatate, precum și particularități caracteristice rasei legate de culoarea robei, forma tipică a urechilor. Bonitarea reprezintă condiție pentru acceptarea la reproducție. Această bonitare se face o dată în viața animalului.

Bonitarea se face obligatoriu în următoarele situații:

- la admiterea animalelor care corespund fenotipic și sunt înregistrate în secțiunea suplimentară 2-SS2,
- la producții femeli selectați pentru reproducție, la vârsta de 7-10 luni, acțiune realizată în vederea stabilirii dezvoltării corporale, a acceptării și înregistrării/ înscrierii în registrul genealogic și recomandarea de introducere la montă.
- Pentru toate caprinele ca etapă eliminatorie admiterii la reproducție.

Intocmit,

Vicepreședinte ANCC CAPRIROM	Dr. bioch. Anghel Andreea
Responsabil CPP	Dr. med. vet. Nadolu Dorina
Responsabil RG	Ing. Tamaianu Bogdan
Responsabil Supracontrol	Ing. Popa Dan

Președinte ANCC CAPRIROM
Ing. Cocu Vasile

**FIȘĂ INDIVIDUALĂ PENTRU BONITARE REPRODUCĂTORI MASCULI
= SAANEN =**

Data.....	Crescător.....
Cod exploatație.....	Cod tatuare.....
Țap (Nume).....	Nr. Matricol.....
Rasa.....	Data nașterii.....

DATE PEDIGRIU

Tatăl (Nume).....	Nr. Matricol.....	Secțiune.....
Mama (Nume).....	Nr. Matricol.....	Secțiune.....

Grupa Caractere	Caractere	Conformație	Punctaj maxim	TOTAL punctaj
I.	CAP	Capul uscățiv, alungit, bine proporționat, ochi ageri și expresivi, frunte largă și profil drept sau ușor concav. Coarne (excepție cazul ecornării) dezvoltate, îndreptate spre înapoi. Urechi drepte cu o dezvoltare medie și purtate în sus și înainte, acoperite cu păr scurt și neted de culoare albă. Gâtul puternic, suplu, muscular și bine prins de trunchi și cap. Prezintă cercei submaxilari (8-10)		
	GÂT	Capul mai puțin bine proporționat. Gât relativ subțire și ușor retezat la prinderea cu trunchiul. Coarne (excepție cazul ecornării defectuoase) și urechi mai puțin specifice rasei. (5-7)		
	COARNE	Cap grosolan sau prea fin, scurt, frunte îngustă, profil ușor concav, convex sau berbecat, urechi mari și blegi. Gât rigid, mare, lung sau scurt, slab îmbrăcat cu musculatură, tăietură la greabăn, prins defectuos cu trunchiul. Coarne neuniforme, nespecifice rasei – excepție cazul ecornării defectuoase. (1-4)		
	GREABĂN	Greabănul la linia spinării cu trecere armonioasă de la gât la trunchi, linia spinării relativ dreaptă, ascendentă spre șale, cu spinare și șalele înguste, crupă dreaptă sau ușor teșită, dar largă la ilium și ischii. Pe linia spinării părul are o culoare închisă și mai lung (8-10)		
	SPINARE	Greabănul mai puțin larg, la linia spinării cu trecere armonioasă de la gât la trunchi, linia spinării ușor înșeuată, trunchi și crupă mai puțin largi. (5-7)		
	CRUPĂ	Trunchi lung, supt, ascuțit, desfăcut și îngust, spinare moale, în formă de crap, cu linia spinării înșeuată sau arcuită, crupa mult teșită, teșită în acoperiș, scurtă și îngustă. (1-4)		
	PIEPT	Piept larg, muscular Torace lung, larg, adânc, cu coastele arcuite. Abdomen mare, globulos-rotund, bine prins cu toracele. (8-10)		
	TORACE	Piept ușor îngust, insuficient îmbrăcat în musculatură. Torace mai puțin lung și larg, adânc, cu coastele arcuite, abdomen voluminos. (5-7)		
	ABDOMEN	Piept îngust, fără musculatură, slab. Torace îngust, puțin adânc, cu coaste slab arcuite, cu tăietură în urma spetelor. Abdomen lăsat, supt. (1-4)		

	MEMBRE	Membrele solide, fine, cu articulații mobile, unghii sănătoase și aplomburi corecte. (16-20)		
		Membre solide sau mai subțiri sau cu mici defecte de aplomb. (10-14)		
		Membre slabe, grosolane, afectate de boli, copite deformate. Defecte de aplomb accentuate. (2-8)		
	ORGANE GENITALE	Ambele testicule coborâte și normal dezvoltate, bursa testiculară elastică, bine prinsă. Prepuțul evident, elastic, mobil. (16-20)		
		Ambele testicule coborâte dar neuniforme ca mărime, insuficient sau prea mult dezvoltate, cu bursa testiculară elastică, bine prinsă. Prepuțul evident, ușor grosolan, mobil. (10-14)		
		Testicule mici sau foarte mari, atârinate, cu noduli, disproporționate, bursa testiculară grosolană. Prepuțul mare, grosolan, dur, atârând. (2-8)		
II.	ARMONIA DE ANSAMBLU	Caprine bine proporționate, cu conformație corectă, trunchiul lung, larg și adânc, specific rasei, pielea subțire, păr scurt și lucios, de culoarea albă până la crem deschis, dar albul este de preferat. Țapii au barba lungă și coarnele bine dezvoltate. (16-20)		
		Caprine cu regiunile corporale mai puțin bine proporționate, cu conformație corectă, admițându-se mici defecte de exterior, cu pielea elastică, fină și puf fin, păr mat și aspru, admițându-se mici defecte de exterior. (10-14)		
		Caprine cu o conformație mai puțin proporționată, disproporție între regiunile corporale, pielea grosolană, puf aspru (2-8)		
III.	CONSTITUȚIE	Fină, robustă sau robustă spre fină (8-10)		
		Robustă spre grosolană (5-7)		
		Tipică altui tip morfoproductiv, debilă/ grosolană (1-4)		
TOTAL I + II + III				
Greutate corporala		Talie	Culoare	
Expertii echipa evaluatori: Nr.		Data	Semnatura	
Nume / Prenume:				
Nume / Prenume:				
Nume / Prenume:				
Pentru masculii în testare – rasa SAANEN -se vor completa cel puțin două evaluări:				
1. La înțarcare				
2. La 7-8 luni – acceptarea pentru reproducție				

